PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Erot kilpailijoiden kesken olivat pieniä, koska hyvin monet Suomen hiihtokeskukset ovat kansainvälistä kärkitasoa. **YLIJOHTAJA JAAKKO LEHTONEN, MATKAILUN EDISTÄMISKESKUS**

Kuuluisa luolakaupunki on asumaton ja hiljainen

Silkkitien tuoma vauraus on kadonnut jo vuosisatoja sitten.

EERO KETOLA

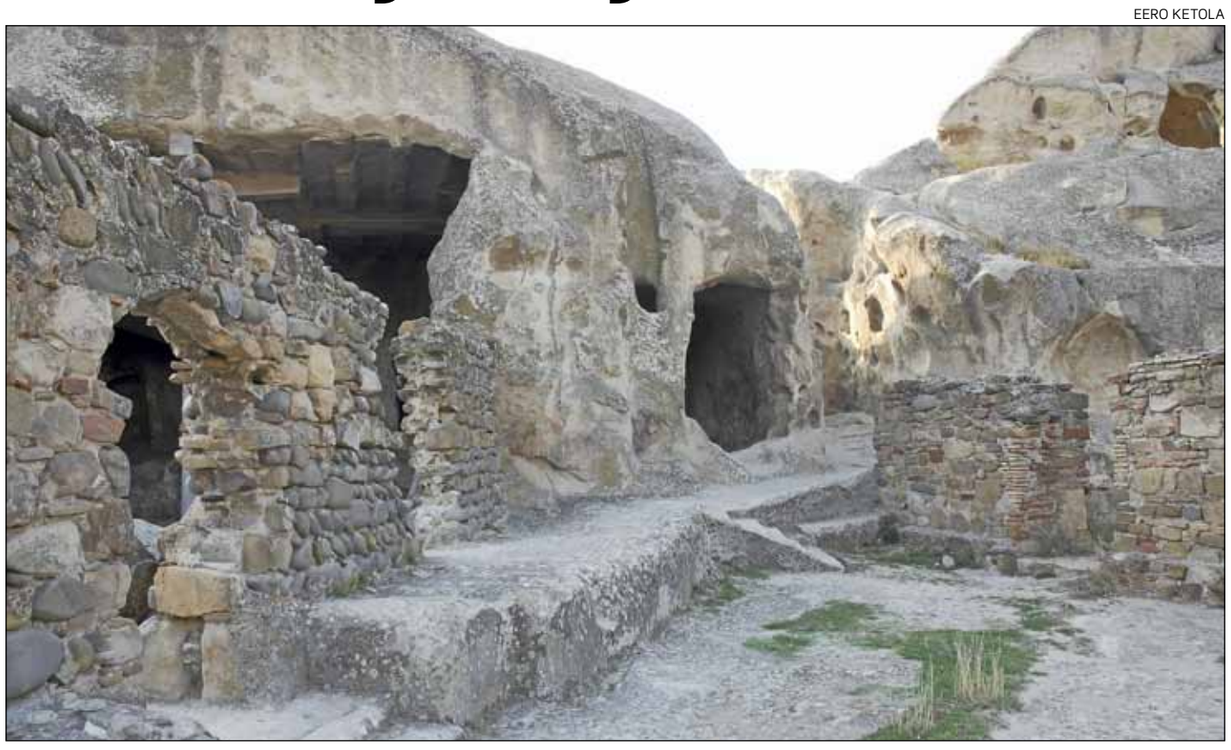

Luolakaupungin historia ulottuu yli kolmentuhannen vuoden päähän. Suuria asuntoluolia oli alkujaan seitsemänsataa.

GEORGIA

Mongolien hyökkäykset, ankarat maanjäristykset ja maailmankuvan muuttuminen autioittivat Georgiassa sijaitsevan Uplistsikhen erikoisen luolakaupungin.

Puuttomalla vuorenharjanteella on usein talvellakin lämmin. Auringonsäteiltä on vaikea löytää suojaa.

Luolakaupunki perustettiin yli kolmetuhatta vuotta sitten. Kallioon kaivettu kaupunki oli tärkeä Silkkitien väliasema. Aasiasta Eurooppaan matkanneet karavaanit pysähtyivät kaupungin lähistölle useiksi päiviksi.

Kaupungista muodostui huomattava poliittinen ja uskonnollinen keskus. Kaupungin tori oli erityisen vilkas ja tarjonta monipuolinen.

Luolissa asui enemmillään yli 20 000 asukasta.

Suuria asuntoluolia oli yli seitsemänsataa. Niistä on jäljellä alle kaksisataa. Usein toistuvat maanjäristykset koituivat kaupungin turmioksi.

Muinaisen kaupungin suurin ongelma oli juomaveden saanti. Taitavat asukkaat osasivat käyttää hyödykseen keramiikkaa.

Kuuden kilometrin päässä olevasta lähteestä johdettiin vesi kaupungin tuntumaan. Kallioon kaiverrettiin tunneli, josta vesi nostettiin keramiikkaputkistoa myöten 44 metrin korkeuteen. Työ oli insinööritaidon mestarinäyte.

Samasta luolasta, josta vesi johdettiin ylös, pääsee nyt rappusia myöten kallion harjalle.

Viimeisen askelman jälkeen avautuu erikoinen näkymä. Edessä on paljasta kalliota, luolan suuaukkoja, suuria kiviä ja horisontissa loputtoman tuntuisesti rutikuivaa, pölyävää ylätasankoa.

On vaikea kuvitella, että tällä paikalla on kauan sitten ollut kukoistava kaupunki.

Käytäväverkostoon eksyy helposti

Etenemisessä pitää olla rauhallinen ja varovainen. Syvälle kallioon kaivertuneiden reittien seuraaminen on turvallisinta. Muualla on liukasta tai maa vierii jalkojen alla.

Talvellakin amiraaliperhoset lentelevät muinaisella pääkadulla ja sisiliskot vilistävät luolissa.

Vanhan kirkon takana voimakas, jankuttava tjakkera, tjakkera, tjakkera -ääntely pelästyttää jokaisen kulkijan. Vuoripyy juoksee kyyryssä alas rinnettä ja pyrähtää lentoon leveät, kuperat siivet päristäen.

Vanha teatteri on romahtanut jokeen. Kuningatar Tamarin halli on edelleen vaikuttava. Tarunhohtoinen kuningatar ei tosin koskaan asunut siellä. Georgian keskiaikaisen monarkian kultaaikaan johtanut kuningatar Tamar (noin 1160–1213) rakensi suurvallan Kaukasukselle.

Tamarin hautaa ei ole löydetty. Georgialaiset sanovat: ”Hän kuuluu kaikille ja ei kenellekään. Hänen hautansa on georgialaisen sydämessä.”

Luolakaupungista on paras poistua alas laaksoon samaa reittiä kuin sinne kavutaankin. Tunnelin alapäässä kulkukoirat odottivat kärsivällisesti väsyneitä kulkijoita.

Maailmanpankin rahoittaman informaatiokeskuksen portilla istuvat vartijat, myyjät ja koirat sulassa sovussa. Myyjillä ei ole intoa esitellä edes auringon kätkemä postikortteja.

EERO KETOLA

MILKA TARKIAINEN

Liisa Seppälä arvostaa saamaansa tunnustusta luovan alan nuorena yrittäjänä.

Kultainen oras -palkinto Liisa Seppälälle

Sarjakuvapiirtäjä **Liisa Seppälä** on voittanut nuorelle yrittäjänaiselle myönnettävän Kultainen oras -kannustuspalkinnon. Miesvaltaisen alan yrittäjänä toimivan Seppälän vahvuuksia ovat etenkin markkinointiosaaminen ja brändin tuotteistaminen.

Suomen Yrittäjänaisten ja Lähi-Tapiola-ryhmän raati seuloi voittajan tasokkaiden hakijoiden joukosta.

Seppälä vastaa pohjalaismurteeseen perustuvien Pöyröötsarjakuvien piirtämisestä, ja hänen miehensä käsikirjoituksista. Yrityksen ydintoimintaan kuuluvat Pöyröötkuvien julkaisemisen ohella sarjakuvakirjojen kustantaminen.

Liisa Seppälä kannustaa esimerkillään luovien alojen ihmisiä myymään itse tuotteensa, koska silloin tekijä pääsee lähelle asiakkaitaan ja voi kehittää omaa toimintaansa. Tämän oivaltaen hän on tehnyt Pöyröötbrändistä yhteistyösopimuksia eri firmojen tuotteiden markkinoimiseksi, mainostamiseksi ja tuotteistamiseksi.

”Sarjakuva taipuu moneen käyttöön, ja meillä on yhteistyösopimuksia pohjalaisten toimijoiden kanssa”, Seppälä kertoo.

Joka toinen vuosi jaettavan Kultainen Oras -kannustuspalkinnon arvo on 3 000 euroa.

Palkinto luovutettiin lauantaina Tampereella valtakunnallisilla yrittäjänaispäivillä, jotka keräsivät paikalle lähes 250 naisyrittäjää.

Maaseudun Tulevaisuus on julkaissut Pöyröötsarjakuvaa vuoden alusta lähtien.

MT

RAVIT

Kolme revityslähtöä

Vermon keskiviikkokierros on kaksijakoinen. Kohteista erottuu kaksi oikein selkeää suosikkia, mutta joissakin lähdöissä voittajaesittelyyn saattaa kaartaa lähes kuka tahansa osallistujista.

Tauon jälkeen heti vakuuttanut Bret Boko on todennäköisin menestyjä. **Markku Niemisen** suojatti pärjää sopivassa seurassa, vaikkei saisi kaikkea hopeavadilla tarjoiltuna.

Reilun vuoden ajan voittoja kuin liukuhihnalta tehtaillut Asante on joutunut tyytymään parilla viime kerralla heikompaan sijoitukseen, kun juoksut eivät ole kovissa lähdöissä onnistuneet. **Mari Kolkkisen** ruunalla on avauskohteessa oiva sauma palata voittojen tielle.

Tehtävä on Asanten kannalta otollinen. Vastus ei ole samaa tasoa kuin edelliskerroilla, ja lähtöpaikka on mainio.

Lähtönopeuden merkitys korostuu mailin matkalla. Asante painuu melkoisen varmasti johtoon jo ennen kaarretta, minkä jälkeen muut tyytyvät tilanteeseen eikä vauhti

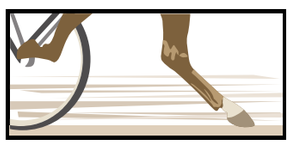

pysy tapissa liian pitkään.

Asanten kunnossa ei ole vikaa. Se on kestänyt jatkuvan kilpailemisen ihailtavasti ja mennyt koko ajan vain parempaan suuntaan. Sen pitäisi kärkeen päästessään vetää maaliin asti.

Bluehill's Warning on vihjesysteemin kolmas yksinäinen merkki. **Tom Erikssonin** valmentama ruuna on viihtynyt totosijoilla. Kauden avaus sujui viime tiistaina erittäin lupaavasti, vaikka sijoitukseksi tuli kolmas.

Hannu Torvinen ajoi Bluehill's Warningilla pitkään taustalla ja antoi sille menoluvan vasta loppukaarteessa. Bluehill's Warning pinkoi viimeiset 400 metriä aikaan 10,4, vaikka kaarre taittui osin viidettä rataa pitkin.

Ysipaikka käy kirikykyiselle Bluehill's Warningille, eikä Torvinen jätä kaikkea loppusuoran varaan, jos tarvetta on kääntää vapaalle radalle jo aiemmin.

Lähdöissä on mukana mielenkiintoisia hevosia ihan urheilulliseltakin kannalta ajatellen, ja niitä on hyvä seurata ennen alkukevään huipentavaa Finlandia-ajoa. Se on vuorossa jo lauantaina.

Vihjesysteemi:
1. lähtö: 4 Asante (5, 1)
2. lähtö: 11 EL Marquise, 3 Iida Speed, 10 Fame Laukko, 1 Domestic Fillysine, 7 Caribian Lady, 4 Classic Photo Maid, 9 Cipriani (5, 6)
3. lähtö: 9 Bluehill's Warning (5, 12)
4. lähtö: 1 Carmella Corleone, 7 Ecker, 2 Sundsvik Sangria, 5 Redrock Hood, 6 Tyrone Star, 9 Park's Balance, 10 Maravilla, 12 Will Hans Beat (3, 4)
5. lähtö: 6 Bret Boko (1, 3)
6. lähtö: 6 Camri, 7 Rikelme, 11 A.T. Visku, 1 Hopihopi, 13 Pulun Pilke, 8 Dominik (5, 2)

1 x 7 x 1 x 8 x 1 x 6 = 336 riviä = 33,60 euroa

TERO SIPAKKO

Kierros 17 Toto65

1. LÄHTÖ Ryhmäajo 1609 m Helsinki

1	Alex Von Bentz/Ari Moilanen	1609	14,8a	45 090	2/14,8a	12/19,0a	3/17,7a	2/16,8a
2	Amalfi Boko (SE)/Pasi Tikkala	''	12,3a	44 657	7/14,1a	4/17,8a	5/16,9a	T 23.4.
3	Fast Toy/Esa Holopainen	''	13,0a	55 300	2/15,6a	10/17,9a	8/15,9a	7/17,6a
4	Asante/Antti Teivainen	''	13,5a	64 970	1/14,5a	1/16,7a	5/15,7a	6/16,3a
5	Will Be Fever/Janne Korpi	''	14,1a	54 270	9/15,1a	7/15,9a	7/18,8	2/16,6a
6	Lista Topgun (SE)/Hannu Korpi	''	13,7a	57 778	8/17,5x	5/17,0a	6/16,8a	-a hpl
7	Westcoast Lord/Hannu Torvinen	''	12,6a	54 146	6/18,0a	9/18,4a	6/16,8a	6/17,5a
8	Thomson Hoss/Harri Koivunen	''	13,2a	54 541	2/15,9a	4/15,9a	6/16,6a	4/16,9a
9	Captain Sully (US)/Arto Laaksonen	''	11,6a	53 651	5/17,7a	9/15,4a	hpl	6/16,5a
10	Stormningen (SE)/Kari Venäläinen	''	12,6a	57 766	8/16,2a	3/17,0a	7/16,3ax	K 20.4.

2. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Domestic Fillysine/Juhani Tapani	2100	19,0a	2 320	3/19,3a	2/19,0a	2/18,5	10/19,4a
2	Happy Days Vivian/Peter Lindroos	''	18,2a	2 870	-a k	5/19,6a	4/19,9a	P 21.4.
3	Iida Speed/Jari Kinnunen	''	17,8a	2 880	9/20,0	2/19,3	1/17,8	P 21.4.
4	Classic Photo Maid/Seppo Markkula	''	17,3a	1 880	3/18,9	2/19,2a	4/17,6a	3/17,3a
5	Crosshill's Match/Jarkko Ristimäki	''	19,9a	1 660	hlo12/22,5	hll	1/20,0	-a hpl
6	Paris Pet/Kari Rosimo	''	17,8a	2 000	7/19,9a	3/20,9a	5/17,8a	5/18,4a
7	Caribian Lady/Ari Moilanen	''	17,6a	1 690	2/22,1	3/19,1	2/17,6a	3/19,3
8	Cad/Toni Nieminen	''	17,6a	3 280	4/20,3	2/18,9	13/20,9	1/22,5a
9	Cipriani/Ilkka Korpi	''	23,1a	2 000	1/20,0	2/19,3	4/17,4	5/23,1a
10	Fame Laukko/Mika Taittonen	''	18,0a	2 850	1/18,9	11/19,0x	5/18,0a	1/18,0a
11	El Marquise/Jani Ruotsalainen	''	16,5a	3 150	1/18,0	2/16,5a	2/18,7a	1/17,0a
12	Young Moon Hoss/Harri Koivunen	''	17,7a	3 300	hpl	1/17,8a	6/17,7a	11/23,1x

3. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Greenhill's Lady (SE)/Hannu Rinne	2100	13,9a	17 127	7/16,9a	8/17,8a	6/17,9a	7/17,0a
2	Blue Star Mili/Harri Koivunen	''	14,0a	17 640	7/19,9a	4/18,7a	6/17,3a	7/16,7a
3	BWT Juggler/Janne Korpi	''	14,8a	17 585	4/17,8ax	1/16,2a	6/17,4	5/17,8a
4	Gerald Comery/Mika Forss	''	15,3a	19 340	11/18,7ax	1/15,3a	4/19,4a	-a hpl
5	Ideal Du Point/Ari Moilanen	''	15,6a	14 640	hyl3/16,6a	1/16,2a	-a hpl	9/17,5ax
6	Snowline Storm/Tuomas Korvenoja	''	15,5a	14 620	1/16,2a	12/20,1ax	k	3/16,6a
7	Bogey Wolf/Sami Sandberg	''	16,0a	18 620	3/16,3a	6/16,9a	1/16,9a	1/17,8a
8	Winston Neyenrode (DE)/Ville Tonttila	''	13,6a	16 409	8/19,1	8/18,8a	9/17,9a	6/16,9a
9	Bluehill's Warning/Hannu Torvinen	''	14,7a	17 710	1/17,4a	6/15,9a	8/16,2a	3/19,3a
10	Lord Seger/Seppo Markkula	''	15,0a	17 010	3/17,1a	3/18,6a	3/20,0	11/19,3ax
11	Lee Van Cleef/Jorma Ruokonen	''	13,8a	17 905	3/15,0a	2/16,9a	3/15,5a	7/19,3a
12	Leemark's August/Tommi Kylliäinen	''	16,1a	17 370	1/18,4	2/16,4a	1/18,1a	1/17,0a

4. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsink

1	Carmella Corleone (SE)/Hannu Torvinen	2100	15,5a	12 693	2/18,4a	3/17,7a	5/16,1a	1/17,7a
2	Sundsvik Sangria/Tapani Jauhola	''	16,5a	10 920	1/17,7a	7/18,3a	3/18,1a	3/18,2
3	Tophill's Emil/Seppo Markkula	''	16,5a	12 980	7/16,6a	-a hpl	3/17,9a	2/18,3a
4	Gallit Raj/Ari Moilanen	''	15,5a	11 210	5/17,5a	2/18,9a	3/17,5a	4/18,1a
5	Redrock Hood/Mika Forss	''	15,6a	12 300	4/17,2a	2/18,0a	3/17,1a	2/19,0
6	Tyrone Star/Esa Holopainen	''	15,6a	9 865	4/18,9a	2/18,2a	8/18,3a	1/15,6a
7	Ecker/Tommi Kylliäinen	''	15,3a	12 303	2/15,3a	1/15,6a	1/15,6	1/21,1
8	Tilia Farming (SE)/Ilkka Korpi	''	15,2a	11 546	9/18,4a	7/16,4a	hpl	4/20,8
9	Park's Balance/Antti Teivainen	''	15,8a	13 040	5/17,7a	5/17,5a	4/17,7a	1/18,2a
10	Maravilla/Mika Taittonen	''	16,1a	12 440	1/18,3a	2/17,1a	7/16,2a	3/17,0a
11	Seaside Savoy/Harri Koivunen	''	14,2a	12 085	2/16,0a	4/16,4a	5/15,6a	10/18,4
12	Will Hans Beat/Jarkko Ristimäki	''	16,6a	12 650	7/17,6ax	2/16,9a	3/17,1a	2/17,7a

5. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Global Lively (SE)/Hannu Torvinen	2100	13,6a	36 470	5/16,6a	9/18,6a	-a k	1/15,4a
2	No Niin No (FR)/Ville Tonttila	''	15,0a	36 333	5/17,0a	5/18,3	9/16,9a	11/18,5a
3	BWT Hellion/Janne Korpi	''	13,1a	30 278	10/17,1	2/15,6a	4/15,7a	2/15,3a
4	Green Pepper/Mika Forss	''	13,2a	38 890	7/15,5a	1/16,5a	7/16,7a	J 19.4.
5	Vivad Poppet/Seppo Markkula	''	14,8a	24 150	3/17,6a	3/16,9a	2/15,8a	1/14,8a
6	Bret Boko (SE)/Markku Nieminen	''	12,8a	35 960	6/15,9a	3/17,4	7/17,5	1/15,0a
7	Titillation/Esa Holopainen	''	14,0a	33 660	10/17,1a	2/16,9a	3/17,0a	8/17,0a
8	Maguro (SE)/Ari Moilanen	''	14,9a	25 420	1/15,9a	11/18,5	8/17,6a	1/17,4a

6. LÄHTÖ Tasoitusajo 2100 m Helsinki

1	Hopihopi/Jani Ruotsalainen	2100	26,3	28 070	4/27,2	5/27,3a	2/28,4	1/27,2a
2	Hevirokki/Juha Utala	''	27,3	19 025	hlo4/27,2a	11/30,3x	7/29,3	8/28,7ax
3	Cherokee/Ari Moilanen	''	25,8	26 520	2/m31,4	8/30,4	4/27,2ax	11/30,4ax
4	Turponi/Peter Lindroos	''	26,1	32 643	1/26,6a	-a hpl	1/28,7	8/30,4
5	Euro-Turo/Pertti Puikkonen	''	27,0	33 710	1/27,3	7/28,5a	9/28,2a	5/27,2a
6	Camri/Tuomas Pakkanen	2120	23,9	53 650	2/26,8a	hpl	5/27,7a	5/24,8a
7	Rikelme/Antti Teivainen	''	24,1	56 110	2/27,2x	7/26,1a	6/24,8a	-a hpl
8	Dominik/Risto Tupamäki	''	24,2	55 610	4/26,8	5/28,7	6/27,7a	9/25,6a
9	Tuhti-Parooni/Esa Holopainen	''	26,0	59 100	12/28,2	1/28,8	2/24,2a	6/29,2
10	Herttelin Toivo/Kari Venäläinen	''	24,8	48 570	2/26,8a	7/28,5a	3/24,6a	10/28,0ax
11	A.T. Visku/Harri Koivunen	''	24,4	63 375	1/26,8	4/27,6a	1/24,2a	4/26,4
12	Tapsan Tahti/Tapio Perttunen	''	24,5	65 070	8/26,8	3/27,5a	7/25,0a	M 20.4.
13	Pulun Pilke/Mika Forss	''	25,0	50 570	4/28,4ax	2/27,4a	8/25,3a	7/29,4

Orvokkiviikko alkaa tänään

Tänään alkaa orvokkiviikko.

Toukokuun alku on erinomaista orvokkien istutusaikaa. Orvokit eivät hätkähdä huonoakaan säätä.

Räntäsade tai pikkupakkanen saa orvokit painamaan päänsä vain hetkeksi, ja lämpötilan noustessa ne jatkavat kukintaansa. Hyvin kastellut orvokit kestävät pakkasta jopa viisi astetta, jos ne ovat ehtineet totutella ulkona olemiseen.

Kauppapuutarhaliiton mukaan orvokkeja kasvatetaan Suomessa vuosittain noin 12 miljoonaa kappaletta. Se on suosituin ryhmäkasvi.

Orvokkeja myydään ruukuissa, vadeissa ja amppeleissa.

Suosion syynä on varmasti se, että ne ovat monipuolisia, niitä on paljon erilaisia ja niiden kylmänkesto on hyvä, kerrotaan

Orvokki on suosituin ryhmäkasvi. Orvokkeja kasvatetaan Suomessa vuosittain noin 12 miljoonaa kappaletta.

Kauppapuutarhaliitosta.

Varhaiskevään orvokkien hoidoksi riittää kastelu ja kuihtuneiden kukkien nyppiminen. Viileys saa orvokin kuitenkin kasvamaan ja kukkimaan hitaasti.

Tämän vuoksi aikaisin keväällä istutettavaksi kannattaa valita valmiiksi tuuheita ja runsaskukkaisia kasveja ja istuttaa ne lähekkäin.

Kesän lämmössä orvokit kasvavat ja kukkivat rivakasti, joten silloin niitä kannattaa lannoittaa kastelujen yhteydessä.

Jos orvokit näyttävät kauden mittaan ränsistyvän, ne voi leikata muutaman sentin mittaiseksi, jolloin uudet, runsaat versot alkavat kukkia muutaman viikon kuluttua.

MT